

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 11c ust. 12 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, zgodnie z którym minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji służbowej nauczyciela, uwzględniając konieczność zapewnienia identyfikacji nauczyciela, a także konieczność właściwego zabezpieczenia legitymacji przed jej przerobieniem lub podrobieniem.

Wydanie nowego rozporządzenia jest konieczne ze względu na zmiany przewidziane w ustawie z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel (Dz. U. z 2024 r. poz. 1275, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą z dnia 26 maja 2023 r.”, która w art. 24 pkt 1 uchyla art. 11a ustawy regulujący dotychczas kwestię wydawania legitymacji służbowej nauczyciela. Na podstawie dotychczasowego upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 11a ust. 3 ustawy, zgodnie z którym minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, wzór oraz tryb wystawiania legitymacji służbowej, uwzględniając w szczególności potrzebę poświadczenia zatrudnienia na stanowisku nauczyciela, a także termin, w jakim dyrektor szkoły zobowiązany jest do wydania legitymacji, zostało wydane rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 września 2006 r. w sprawie wzoru oraz trybu wystawiania legitymacji służbowej nauczyciela (Dz. U. poz. 1393, z późn. zm.). Zgodnie z art. 84 pkt 3a ustawy z dnia 26 maja 2023 r. przepisy zmieniające ustawę wejdą w życie z dniem 30 listopada 2025 r. Z tym dniem utraci zatem moc wydane na podstawie art. 11a ust. 3 ustawy wspomniane wyżej rozporządzenie.

Jednocześnie ustawą z dnia 26 maja 2023 r. w ustawie dodano art. 11b i art. 11c, w których zostały uregulowane kwestie wydawania nauczycielowi legitymacji służbowej w postaci dokumentu mobilnego, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. – mLegitymacji, zwanej dalej „mLegitymacją”, oraz legitymacji służbowej w postaci karty. Zgodnie z rozwiązaniami przyjętymi w przywołanych przepisach, co do zasady, nauczycielom będzie wydawana z urzędu mLegitymacja, natomiast dyrektor szkoły, na wniosek nauczyciela, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku będzie wydawał nauczycielowi legitymację służbową również w postaci karty. W art. 11c ustawy zostały uregulowane także kwestie dotyczące trybu wydawania legitymacji służbowej w postaci karty, pobierania opłaty za wydanie tej legitymacji, danych zawartych w legitymacji, potwierdzania ważności legitymacji

w danym roku, unieważnienia oraz wydania nowej legitymacji. W związku z tym, że na poziomie ustawy zostały uregulowane wszystkie kwestie, z wyjątkiem wzoru legitymacji, które obecnie reguluje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 września 2006 r. w sprawie wzoru oraz trybu wystawiania legitymacji służbowej nauczyciela, w przepisie upoważniającym zawartym w art. 11c ust. 12 ustawy przekazano ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania do określenia, w drodze rozporządzenia, wyłącznie wzoru legitymacji służbowej w postaci karty przy uwzględnieniu m.in. konieczności właściwego jej zabezpieczenia przed przerobieniem lub podrobieniem, czyli przed fałszerstwem.

Mając na uwadze powyższe, w załączniku do projektowanego rozporządzenia został określony wzór legitymacji służbowej w postaci karty wraz z opisem zabezpieczeń legitymacji przed fałszerstwem. Zgodnie ze wzorem legitymacja ma zawierać imię (imiona) i nazwisko nauczyciela, wizerunek twarzy nauczyciela, nazwę i adres siedziby szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony, numer legitymacji, datę wydania legitymacji oraz hologram potwierdzający ważność legitymacji w danym roku szkolnym. Poza tym na awersie legitymacji będzie umieszczony wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej i napis „Rzeczpospolita Polska Republic of Poland”. W blankiecie legitymacji będzie można stosować, tak jak dotychczas, stosownie do potrzeb wydawcy dokumentu, także elektroniczną warstwę bezstykową. Dzięki zastosowaniu tej warstwy legitymacja może być nie tylko dokumentem potwierdzającym zatrudnienie na stanowisku nauczyciela, lecz może być szerzej wykorzystywana ograniczając liczbę kart, jakimi posługują się nauczyciele, np. może stanowić jednocześnie kartę do biblioteki lub na stołówkę szkolną.

Projektowany wzór legitymacji w stosunku do jej wzoru określonego w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 września 2006 r. w sprawie wzoru oraz trybu wystawiania legitymacji służbowej nauczyciela zawiera jedynie jedną zmianę. Na rewersie napis „Nazwa i adres siedziby pracodawcy / Name and address of the employer's registered office” został zastąpiony napisem „Nazwa i adres siedziby szkoły / Name and address of the school”, co jest zgodne z regulacją zawartą w art. 11c ust. 3 pkt 3 ustawy. W procesie personalizacji na blankiecie legitymacji będzie zatem nanoszona nazwa i adres siedziby szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony. Ponadto zgodnie z dotychczasowym opisem wzoru legitymacji, w procesie personalizacji legitymacji jest nanoszony m.in. numer w układzie NNNN RRRR. Projektowany opis wzoru legitymacji nie precyzuje, w jakim układzie będzie nanoszony numer legitymacji, gdyż odpowiednio do art. 11c ust. 4 ustawy, w procesie personalizacji legitymacji będzie nanoszony numer zgodny z numerem mLegitymacji, a w

przypadku legitymacji wydawanej nauczycielom, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1a ustawy, tj. nauczycielom zatrudnionym w szkołach polskich, o których mowa w art. 4 pkt 29d ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, z późn. zm.), oraz w publicznych szkołach i zespołach szkół przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej – numer legitymacji będzie ustalany przez dyrektora Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Zgodnie § 3 pkt 16 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2019 r. w sprawie wykazu dokumentów publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2329, z późn. zm.) legitymacja służbowa nauczyciela jest zakwalifikowana do trzeciej kategorii dokumentów publicznych. Dlatego też proponowany wzór tej legitymacji jest dostosowany do wymogów określonych przepisami ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1669, z późn. zm.) oraz wydanego na jej podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 lipca 2022 r. w sprawie wykazu minimalnych zabezpieczeń dokumentów publicznych przed fałszerstwem (Dz. U. poz. 1456). Określony w projektowanym rozporządzeniu opis zabezpieczeń legitymacji przed fałszerstwem jest analogiczny do opisu określonego w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 września 2006 r. w sprawie wzoru oraz trybu wystawiania legitymacji służbowej nauczyciela, a wzór legitymacji określony w projektowanym rozporządzeniu jest zgodny z rekomendacją do opracowania wzoru dokumentu publicznego, zatwierdzoną przez Komisję do spraw dokumentów publicznych.

Jednocześnie warto podkreślić, że wszelkie kwestie intertemporalne związane z wydawaniem i zachowaniem ważności legitymacji służbowych nauczycieli wydawanych na podstawie przepisów dotychczasowych zostały rozstrzygnięte w ustawie z dnia 26 maja 2023 r.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 30 listopada 2025 r., tj. z dniem wejścia w życie nowego upoważnienia ustawowego, na podstawie którego jest wydawane projektowane rozporządzenie. W celu zapewnienia ciągłości wydawania legitymacji służbowej w postaci karty niezbędne jest, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z tym samym dniem co przepisy zmieniające ustawę w zakresie wydawania nauczycielom mLegitymacji i legitymacji służbowej w postaci karty, w tym nowy przepis upoważniający do wydania projektowanego rozporządzenia.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie jest objęte zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowane rozporządzenie nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.).

Projektowane rozporządzenie nie podlega ocenie w zakresie oceny skutków regulacji w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.).

Odnosząc się do § 12 pkt 1 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283) należy stwierdzić, że projekt rozporządzenia uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.